

Justyna Glinka
Łukasz Chyla

INSTYTUCJA ANTYPYPOWANEGO NIEWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA
W PRAWIE POLSKIM W KONTEKŚCIE DOKTRYNY
ANTICIPATORY BREACH OF CONTRACT
– O KONSTRUKCJI ART. 492¹ KODEKSU CYWILNEGO
(ANALIZA PRAWNO-PORÓWNAWCZA)

Streszczenie

Różne aspekty antycypowanego (spodziewanego) naruszenia obowiązków w ramach stosunku kontraktowego od lat stanowiły przedmiot dyskusji na gruncie kodeksu cywilnego z 1964 r., który nie przewidywał ogólnej podstawy prawnej uprawniającej wierzyciela do odstąpienia od umowy przed terminem wymagalności. Sytuacja ta zmieniła się wraz z wejściem w życie nowelizacji z 30 maja 2014 r. – implementacja art. 492¹ k.c. stanowi ważny krok legislacyjny na tle polskiego porządku prawnego, który wymaga wyczerpującego komentarza. Przeprowadzenie kompleksowej analizy językowej i funkcjonalnej przepisu regulującego nieuchronne niewykonanie zobowiązania wymaga jednak szerszego spojrzenia, w szczególności z perspektywy systemu *common law* (jako instytucja o anglosaskim rodowodzie) czy też innych międzynarodowych uregulowań (stanowiących źródło inspiracji dla polskiego ustawodawcy). Weryfikacja prawnoporównawcza ułatwia nie tylko pełniejsze zrozumienie istoty samej instytucji *anticipatory breach*, ale przede wszystkim umożliwia wyeksponowanie konsekwencji oraz szereg kwestii spornych wiążących się z praktycznym zastosowaniem instytucji z art. 492¹ k.c. z perspektywy uczestników obrotu prawnogospodarczego.

Słowa kluczowe: odstąpienie antycypacyjne; odstąpienie od umowy; ochrona wierzyciela; naruszenie umowy; niewykonanie zobowiązania; zapowiedź niespełnienia świadczenia

THE INSTITUTION OF ANTICIPATORY REPUDIATION IN POLISH LAW
IN THE CONTEXT OF THE DOCTRINE OF *ANTICIPATORY BREACH OF CONTRACT*
– CONSTRUCTION OF ART. 492¹ OF THE CIVIL CODE
(COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS)

Summary

Various aspects of the anticipated (expected) breach of duties under the contractual relationship have been the subject of discussion for years on the basis of the Polish Civil Code of 1964, which had not provide a general legal basis entitling the creditor to terminate the contract before it becomes due. This situation has changed with the entry of the amendment of May 30, 2014 – implementation of Article. 492¹ of the Civil Code was an important legislative step, which requires a comprehensive comment. A comprehensive linguistic and functional analysis of the said provision, regulating an inevitable non-performance, however, requires a broader view, especially from the perspective of the common law system (as an institution of Anglo-Saxon origin) or other international regulations (which are a source of inspiration for the Polish legislator). Both legal and comparative verification not only facilitates a fuller understanding of the nature of the anticipatory breach institution itself, but

above all, allows to realize the consequences and a number of contentious issues involving the practical application of the institution of art. 492¹ of the Civil Code from the perspective of participants of the legal and economic market.

Key words: anticipatory withdrawal; protection of the creditor; breach of contract; non-performance; the announcement of non-performance